

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Contactpersoon: dhr. C.F.M. Homan Ons kenmerk: Bij18-499
Afdeling/Team: Regie en Ontwikkeling Zaaknummer: Cbb
E-mail: post@heerhugowaard.nl
Onderwerp: Raadsinformatiebrief Stand van zaken uitvoering motie 'Onderzoek naar inschakelen energicoaches' (registratienr.: E201710992).

Heerhugowaard, 23 augustus 2018

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

De door het college gekozen inrichtings- en uitvoeringsvariant voor de op te richten Energicoachfunctie en de te nemen vervolgstappen.

Inleiding

Uw raad heeft op 28 maart 2017 unaniem ingestemd met de motie 'Onderzoek naar inschakelen energicoaches' (registratienr.: E201710992). In de motie wordt het college verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het inzetten van energicoaches. Deze energicoaches moeten inwoners gaan adviseren en begeleiden bij het verduurzamen van hun woning. Uit het onderzoek is gebleken dat er op verschillende manieren vorm kan worden gegeven aan de energicoach-functie. De verschillende varianten zijn getoetst op organisatorische haalbaarheid en of de coachfunctie bijdraagt aan het beoogde maatschappelijk effect, nl. het verduurzamen van de bebouwde omgeving.. Het college heeft op basis van het onderzoek een inrichtings- en uitvoeringsvariant gekozen en besloten om de oprichting van de energicoachfunctie voor te bereiden.

Kernboodschap

Inhoud van de advisering

Veel mensen blijken over onvoldoende kennis te beschikken over welke duurzame maatregelen passend zijn bij hun woning en leefpatroon, hoe zij het proces van verduurzaming in tijd kunnen uitzetten, welke financiële consequenties ermee gemoeid zijn (incl. mogelijke subsidies en leningen) en met welke andere factoren zij rekening moeten houden. Er is behoefte aan advisering en begeleiding op basis van maatwerk gedurende het hele proces waarin een woning wordt verduurzaamd, van planvorming tot en met de uitvoering. Met de inzet van energicoaches kan de gemeente inwoners voorzien in deze vraag.

De raad heeft aangegeven dat zij met de energicoaches ook inwoners willen laten adviseren over de levensloopbestendigheid van hun woning. Uit ervaring van medewerkers van het sociaal domein blijkt echter dat een grote groep mensen niet open staat om hun woning op levensloopbestendigheid te toetsen. Vaak wordt dit als confronterend ervaren en is een grote groep mensen van mening dat de toegankelijkheid van hun woning pas aan de orde komt als ze ouder zijn. Indien levensloopbestendigheid wordt meegenomen in het takenpakket van de energicoaches bestaat het risico dat er minder gebruik gaat worden gemaakt van hun diensten wat het bereiken van het uiteindelijke doel, nl. het verduurzamen van de woningvoorraad, kan bemoeilijken. Een bijkomende factor die is meegenomen in de afweging om levensloopbestendigheid wel of niet op te nemen in het takenpakket van de energicoaches is het feit dat welzijnsorganisatie MET inwoners al adviseert over het levensloopbestendig maken van hun woning. Indien de energicoaches dit ook zouden gaan doen leidt dit tot een inefficiënte inzet van middelen. Op basis van deze constatering heeft het college besloten om het toetsen van de levensloopbestendigheid van woningen geen onderdeel te laten uitmaken van het takenpakket van de

energiecoaches.

Uitvoeringsvariant

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er twee mogelijke uitvoeringsvarianten zijn, namelijk het als gemeente zelf organiseren van de energiecoachfunctie of deze situeren bij EPA-gecertificeerde bedrijven¹. Deze twee uitvoeringsvarianten zijn met elkaar vergeleken en hieruit blijkt dat het als gemeente zelf aansturen de meest effectieve en efficiënte sturingsvariant is. Dit komt doordat bij deze uitvoeringsvariant de gemeente veel invloed heeft op de verdere vormgeving van de functie Energiecoach, er een grote mate van flexibiliteit is om de Energiecoaches aan verschillende projecten te koppelen, de communicatielijnen kort zijn, er geen tijd hoeft te worden besteed aan de voorbereiding van een aanbesteding (wat bij het situeren van de energiecoaches bij EPA-gecertificeerde bedrijven wel nodig is) en omdat bij deze variant de gemeente geen extra kosten kwijt is aan het compenseren van de winstmarge die EPA-gecertificeerde bedrijven doorberekenen aan hun klanten.

De energiecoaches zullen overeenkomstige activiteiten gaan verrichten als EPA-gecertificeerde bedrijven. Uit het onderzoek is echter gebleken dat het huiseigenaren a.d.h.v. een EPA-advies vaak niet lukt om tot concrete stappen te komen voor het verduurzamen van hun woning. Hiervoor is bredere advisering en intensievere begeleiding nodig. Ook valt het niet te verwachten dat EPA-adviseurs de activiteiten van de energiecoaches als concurrentie zullen ervaren. Gezien de grote opgave die er ligt t.a.v. de verduurzaming van de woningvoorraad valt er ook op midden-lange termijn een tekort aan EPA-adviseurs te verwachten.

Op basis van bovengenoemde constatering en gezien de maatschappelijke urgentie van de energietransitie heeft het college besloten de energiecoachfunctie als gemeente zelf te organiseren.

Consequenties

De financiële consequenties van het project Energiecoaches worden gedurende de voorbereiding van de oprichting in kaart gebracht.

Communicatie

Nadat alle voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond wordt het definitieve oprichtingsplan van het project Energiecoach (incl. de financiële consequenties) aan u ter besluitvorming voorgelegd.

Vervolg

Met HalteWerk en het UWV worden de mogelijkheden verkend om uitkeringsgerechtigden met een bouwachtergrond op te leiden en in te zetten voor de functie Energiecoach en wordt er bekeken of het UWV het project mede kan financieren. Het samen met de gemeenten in de regio Alkmaar organiseren (en financieren) van de opleiding voor-, en de aansturing van de energiecoaches kan efficiëntievoordelen opleveren. Daarom wordt er verkend of de regiogemeenten willen deelnemen aan het project.

Ook wordt er verkend of er koppelkansen zijn met andere beleidsinitiatieven op het gebied van duurzaamheid (bv. het voornemen om een energiecoöperatie op te richten, de wijkaanpakken, etc.) en arbeidsparticipatie. Voor laatstgenoemde wordt het Regionaal Platform Arbeidsmarkt benaderd. Hierna worden samen met het Espeq en het Duurzaam Bouwloket de mogelijkheden verkend voor het organiseren van een opleiding voor de energiecoaches. Hiernaast zijn er ook andere koppelkansen met het Duurzaam Bouwloket. Zo is het Duurzaam Bouwloket op dit moment in samenwerking met TNO en Greenhome een online applicatie aan het ontwikkelen waarmee inzichtelijk kan worden gemaakt hoe mensen hun woning stapsgewijs kunnen verduurzamen. De energiecoaches zouden deze tool kunnen gebruiken om inwoners te adviseren.

Het RUD coördineert op dit moment de bovenregionale samenwerking op het gebied van duurzaamheid. Het verduurzamen van de bebouwde omgeving is één van de onderwerpen waar zij zich mee bezighouden. Met deze partij worden daarom ook koppelkansen verkend.

De mogelijkheid bestaat dat door uiteenlopende omstandigheden er van het hierboven beschreven proces moet worden afgeweken. Bij aanzienlijke aanpassingen in het proces en/of project, zal u hierover geïnformeerd worden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
namens hen,

¹ Een Energieprestatieadvies (EPA) is een energielabel voor woningen waarbij een maatwerkadvies voor eigenaren en huurders van bestaande woningen wordt afgegeven om energie te besparen.

Burgemeester en wethouders van
de secretaris,

Heerhugowaard,
de burgemeester,

A.S. Meijer

A.B. Blase